РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2023/852 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 19 април 2023 година

за изменение на Решение (ЕС) 2015/1814 по отношение на броя на квотите, които се прехвърлят в резерва за стабилност на пазара на системата на Съюза за търговия с емисии на парникови газове до 2030 г.

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 192, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ([2]),

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([3]),

като имат предвид, че:

(1) Парижкото споразумение ([4]), прието на 12 декември 2015 г. съгласно Рамковата конвенция на Организацията на обединените нации по изменение на климата (РКООНИК) (наричано по-нататък „Парижкото споразумение“), влезе в сила на 4 ноември 2016 г. Страните по Парижкото споразумение се споразумяха да задържат покачването на средната температура в световен мащаб значително под 2 °C над нивата от прединдустриалния период и да продължат усилията за ограничаване на покачването на температурата до 1,5 °C над нивата от прединдустриалния период. Този ангажимент беше подсилен с приемането съгласно РКООНИК на Пакта за климата от Глазгоу на 13 ноември 2021 г., в който Конференцията на страните по РКООНИК, изпълняваща функциите на събрание на страните по Парижкото споразумение, признава, че последиците от изменението на климата ще бъдат много по-малки при покачване на температурата с 1,5 °C в сравнение с 2 °C, и изразява решимост да продължи усилията за ограничаване на покачването на температурата до 1,5 °C.

(2) Спешната необходимост от запазване на целта от 1,5 °C, заложена в Парижкото споразумение, придоби по-голямо значение след констатациите на Междуправителствения комитет по изменение на климата в неговия шести доклад за оценка, че глобалното затопляне може да бъде ограничено до 1,5 °C само ако в рамките на това десетилетие бъде предприето незабавно силно и устойчиво намаление на емисиите на парникови газове в световен мащаб.

(3) Борбата с предизвикателствата в областта на климата и околната среда и постигането на целите, заложени в Парижкото споразумение, съставляват ядрото на съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г. относно Европейския зелен пакт (наричан по-нататък „Европейски зелен пакт“).

(4) Европейският зелен пакт съчетава всеобхватен набор от взаимно подсилващи се мерки и инициативи, насочени към постигане на неутралност по отношение на климата в Съюза до 2050 г., и очертава нова стратегия за растеж, която има за цел превръщането на Съюза в справедливо и процъфтяващо общество с модерна, ресурсно ефективна и конкурентоспособна икономика, в която икономическият растеж не зависи от използването на ресурсите. Той също така има за цел опазването, съхранението и увеличаването на природния капитал на Съюза, както и защитата на здравето и благосъстоянието на гражданите от свързани с околната среда рискове и въздействия. Същевременно този

([1]) ОВ C 152, 6.4.2022 г., стр. 175.
([2]) ОВ C 301, 5.8.2022 г., стр. 116.
([3]) Позиция на Европейския парламент от 14 март 2023 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 28 март 2023 г.
([4]) ОВ L 282, 19.10.2016 г., стр. 4.

преход проявява аспекти, свързани с равенството на половете, както и оказва особено въздействие върху някои групи в неравностойно положение и върху уязвими групи, например възрастните хора, лицата с увреждания и хората с малцинствен расов или етнически произход и лицата и домакинствата с ниски до средни доходи. Той също така налага по-големи предизвикателства за определени региони, по-специално за необлагодетелстваните в структурно отношение и периферните региони, например островите. Следователно трябва да се гарантира, че преходът е справедлив и приобщаващ и никой няма да бъде пренебрегнат.

(5) Необходимостта и значението на осъществяването на Европейския зелен пакт станаха по-осезаеми предвид тежките последици от пандемията от COVID-19 за здравето, условията на живот и труд и благосъстоянието на гражданите на Съюза. Тези последици показаха, че нашето общество и нашата икономика трябва да повишат устойчивостта си на външни сътресения и да действат на ранен етап за предотвратяването или смекчаването на последиците от външни сътресения по начин, който е справедлив и не пренебрегва никого, включително лицата, които са изложени на риск от енергийна бедност. Европейските граждани продължават да застъпват категоричното становище, че това се отнася с особена сила до изменението на климата.

(6) В актуализирания национално определен принос представен пред секретариата на РКООНИК на 17 декември 2020 г., Съюзът се ангажира да намали до 2030 г. нетните емисии на парникови газове на цялата икономика на Съюза с най-малко 55 % в сравнение с нивата от 1990 г.

(7) С приемането на Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета ([5]), Съюзът заложи в законодателството целта за неутралност по отношение на климата в цялата икономика най-късно до 2050 г. и целта за постигане на отрицателни емисии след това. С този регламент също така се установява обвързваща за Съюза цел за намаление до 2030 г. на вътрешните нетни емисии на парникови газове (емисии след приспадане на поглъщанията) с най-малко 55 % в сравнение с нивата от 1990 г. и се предвижда, че Комисията трябва да се стреми да приведе всички бъдещи проекти на мерки или законодателни предложения, включително бюджетни предложения, в съответствие с целите на посочения регламент и при всички случаи на несъответствие да посочва причините за това несъответствие като част от оценката на въздействието, придружаваща тези предложения.

(8) Всички сектори на икономиката трябва да дадат своя принос за постигането на намаленията на емисии, установени в Регламент (ЕС) 2021/1119. Поради това амбицията на системата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ на ЕС), създадена с Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([6]), следва да бъде коригирана, за да съответства на целта за намаление на нетните емисии на парникови газове в цялата икономика до 2030 г., на целта за постигането най-късно до 2050 г. на неутралност по отношение на климата, а също и с целта за постигане на отрицателни емисии след това, както е посочено в Регламент (ЕС) 2021/1119.

(9) За да се преодолее структурният дисбаланс между търсенето и предлагането на квоти на пазара, с Решение (ЕС) 2015/1814 на Европейския парламент и на Съвета ([7]) през 2018 г. беше създаден резерв за стабилност на пазара (наричан по-нататък „резервът“), който функционира от 2019 г. Без да се засяга извършването на по-нататъшни преразглеждания на резерва като част от общото преразглеждане на Директива 2003/87/ЕО и на Решение (ЕС) 2015/1814 през 2023 г., Комисията следва непрекъснато да следи функционирането на резерва и да гарантира, че той ще продължи да е пригоден за предназначението си в случай на бъдещи непредвидими външни сътресения. Стабилният и насочен към бъдещето резерв е от съществено значение за гарантиране на целостта на СТЕ на ЕС и ефективното управление на СТЕ на ЕС, за да може в качеството си на инструмент на политиката тя да допринася за постигането на целта на Съюза за неутралност по отношение на климата най-късно до 2050 г. и на целта за постигане на отрицателни емисии след това, посочена в Регламент (ЕС) 2021/1119.

(10) Резервът функционира чрез прилагане на корекции по отношение на годишния обем на продаваните на търг квоти. С цел да се запази максимална степен на предвидимост, с Решение (ЕС) 2015/1814 бяха установени ясни правила за прехвърлянето на квоти в резерва и за освобождаването им от него.

([5]) Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на Регламент (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата) (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1).

([6]) Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на система за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).

([7]) Решение (ЕС) 2015/1814 на Европейския парламент и на Съвета от 6 октомври 2015 г. относно създаването и функционирането на резерв за стабилност на пазара към схемата на Съюза за търговия с емисии на парникови газове и за изменение на Директива 2003/87/ЕО (ОВ L 264, 9.10.2015 г., стр. 1).

(11) В Решение (ЕС) 2015/1814 се предвижда, че когато общият брой на квотите в обращение е над установения горен праг, определен брой квоти, отговарящ на определен процент от общия брой на квотите над прага, се приспада от количествата квоти, които се продават на търг, и се прехвърля в резерва. В замяна на това, ако общият брой на квотите в обращение падне под определения долен праг, определен брой квоти се освобождава от резерва за държавите членки и се добавя към количествата квоти, които се продават на търг.

(12) С Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета ([8]) беше изменено Решение (ЕС) 2015/1814, като процентната стойност, която се използва за определяне на броя на квотите, прехвърляни в резерва всяка година, беше удвоена от 12 % на 24 % до 31 декември 2023 г., с цел да се отправи надежден инвестиционен сигнал за намаляване на емисиите на CO_2 по икономически ефективен начин. Това изменение беше прието в контекста на предишната цел на Съюза в областта на климата за 2030 г. за намаление на емисиите на парникови газове в цялата икономика с най-малко 40 % в сравнение с нивата от 1990 г.

(13) Съгласно Решение (ЕС) 2015/1814 в срок от три години, след като започне да функционира резервът, Комисията трябваше да извърши първия си преглед на резерва въз основа на анализ на нормалното функциониране на европейския пазар на въглеродни емисии и, ако е нужно, да внесе предложение до Европейския парламент и Съвета.

(14) В прегледа на резерва, извършен в съответствие с Решение (ЕС) 2015/1814, Комисията обърна специално внимание на процентната стойност за определянето на броя на квотите, които да бъдат прехвърлени в резерва, както и на числената стойност на прага за общия брой на квотите в обращение и броя на квотите, които се освобождават от резерва.

(15) Анализът, извършен в контекста на прегледа от страна на Комисията на резерва, и очакваните промени от значение за пазара на въглеродни емисии показват, че стойността от 12 % от общия брой квоти в обращение с цел определяне на броя на квотите, които трябва да бъдат прехвърлени в резерва всяка година след 2023 г., не е достатъчна да предотврати значително увеличение на излишъка от квоти в СТЕ на ЕС. Запазването на стойността от 24 % в настоящото решение не следва да засяга извършването на по-нататъшни преразглеждания на резерва, включително, ако е уместно, на по-нататъшни преразглеждания на процентната стойност с цел определяне на броя на квотите, които трябва да бъдат прехвърлени в резерва, като част от общото преразглеждане на Директива 2003/87/ЕО и Решение (ЕС) 2015/1814 през 2023 г.

(16) Доколкото целта на настоящото решение, а именно запазването на настоящите параметри на резерва, установени съгласно Директива (ЕС) 2018/410, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците му може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящото решение не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.

(17) Решение (ЕС) 2015/1814 следва да бъде съответно изменено,

ПРИЕХА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Изменение на Решение (ЕС) 2015/1814

В член 1, параграф 5, първа алинея от Решение (ЕС) 2015/1814 последното изречение се заменя със следното:

„Чрез дерогация от първото и второто изречение от настоящата алинея, до 31 декември 2030 г. посочените в тези изречения проценти и брой квоти в размер на 100 милиона се удвояват.“

([8]) Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2018 г. за изменение на Директива 2003/87/ЕО с цел засилване на разходоефективните намаления на емисии и на нисковъглеродните инвестиции, и на Решение (ЕС) 2015/1814 (ОВ L 76, 19.3.2018 г., стр. 3).

Член 2

Влизане в сила

Настоящото решение влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Страсбург на 19 април 2023 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
R. METSOLA	J. ROSWALL